

ítélet

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a ... I. rendű terhelt és a Legfőbb Ügyészség által a terhelt javára előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Battonyai Járásbíróság 9.B.112/2015/147. számú ítéletét megváltoztatja,

a társtettesként elkövetett lopás büntetteként [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (5) bekezdés b) pont] értékelt cselekményét folytatólagosan, társtettesként elkövetett lopás büntettének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (4) bekezdés b) pont] minősíti,

a szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

A Battonyai Járásbíróság ítéletének egyéb rendelkezéseit nem érinti.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 15.000 (tizenötezer) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Battonyai Járásbíróság a 2016. szeptember 14. napján kihirdetett 9.B.112/2015/147. számú ítéletével ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás büntetésében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (5) bekezdés b) pont].
- [2] Ezért őt - mint különös visszaesőt - 3 év 6 hónap szabadságvesztésre, melyet börtönben rendelt végrehajtani és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] Kimondta, hogy az I. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. A Szegedi Törvényszék 1.B.888/2010/107. számú és a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.69/2013/6. számú ítéletében kiszabott 6 év fegyházban letöltendő szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette.
- [4] Az előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés büntetés végrehajtásába beszámítani rendelte. A polgári jogi igényt érdemben elbírált, rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről, az eljárási illeték megfizetéséről és a büntügyi költség viseléséről.
- [5] Az I. rendű terhelt és védője a 2016. szeptember 14. napján megtartott tárgyaláson, melyen az elsőfokú ítélet kihirdetésre került, nem volt jelen.
- [6] ... I. rendű terhelt részére az elsőfokú ítéletet 2016. november 24. napján kézbesítette a bíróság. Az I. rendű terhelt az ítélet ellen fellebbezést jelentett be, mely 2017. január 5. napján kelt és a Battonyai Járásbíróságon 2017. január 6. napján érkezett.
- [7] A Battonyai Járásbíróság 2017. február 8. napján kelt 9.B.112/2015/163. számú végzésével az I. rendű terhelt fellebbezését elkésztettség okából elutasította.
- [8] ... I. rendű terhelt fellebbezését elbírálv a Gyulai Törvényszék 2017. június 2. napján kelt 4.Beüf.176/2017/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helyben hagyta.
- [9] A Battonyai Járásbíróság a 2016. szeptember 14. napján kihirdetett 9.B.112/2015/147. számú ítélete az I. rendű terhelt vonatkozásában 2016. december 15. napján emelkedett jogerőre.

II.

- [10] A bíróság ügydöntő határozata ellen ... I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítvány a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján, a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés miatt, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a nyomozástól kezdődően új eljárás elrendelése érdekében.
- [11] Felülvizsgálati indítványában sérelmezte, hogy a „2-8-as büntetési tételű ügyben nem volt védő”, tekintettel arra, hogy a nyomozó hatóság dr. ... ügyvédet rendelte ki a védelme ellátására, aki egyben a vele érdekellentétben álló ... V. rendű és ... VI. rendű terhelt kirendelt védője is volt. Így a kirendelt védő eljárása a tisztességes eljárás legalapvetőbb követelményének sem felelt meg.
- [12] Érvelése szerint ha az eljárás során szabályszerűen kirendelt védő járt volna érdekében, akkor a büntetőjogi felelősségének megállapítására nem került volna sor.
- [13] A Legfőbb Ügyészség BF.1292/2018/1. számú átiratában az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.
- [14] Kifejtette, hogy ... I. rendű terhelt kirendelt védője a bírósági eljárás során a 2016. szeptember 14-i tárgyalási nap kivételével valamennyi tárgyaláson jelen volt. E tárgyalási napon már csak az ítélet kihirdetésére került sor, amelyen sem az I. rendű terhelt, sem a védője nem vett részt, részvételük azonban az akkor hatályban volt 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról (továbbiakban: korábbi Be.) 322. § (2) bekezdésére figyelemmel nem volt kötelező.
- [15] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott más eljárási szabálysértést sem vétettek. Ugyanakkor a Battonyai Járásbíróság 2017. február 8. napján kelt 9.B.112/2015/163. számú végzése és a Gyulai Törvényszék 2017. június 2. napján meghozott - az elsőfokú bíróság határozatát helybenhagyó - 4.Beüf.176/2017/2. számú végzése törvénysértő, mert a Battonyai Járásbíróság elkészttség okából utasította el az I. rendű terhelt igazolási kérelmet is magában foglaló fellebbezését, azonban a korábbi Be. 66. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezési határidő elmulasztása esetén a jogorvoslat elbírálására jogosult határoz az igazolási kérelemről. Ez az eljárási szabálysértés azonban felülvizsgálati eljárás alapját nem képezheti.
- [16] A Legfőbb Ügyészség egyben a Battonyai Járásbíróság 9.B.112/2015/147. számú ítélete ellen a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjában írt okból ... I. rendű terhelt javára felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a jogerős ítélet megváltoztatása és a törvénynek megfelelő határozat meghozatala érdekében.
- [17] A felülvizsgálati indítványban arra hivatkozott, hogy a Battonyai Járásbíróság 9.B.112/2015/147. számú ítélete ... I. rendű terhelt vonatkozásában jogerőre emelkedett. Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás lényege szerint ... I. rendű terhelt ... II. rendű, ... III. rendű és ... IV. rendű terhelttel szándék- és cselekvésegységben a ... Önkormányzat tulajdonában álló 422 darab

40,20 köbméter fatérfogatú, 5.409.000 forint értékű élő akácfát tulajdonítottak el. E bűncselekményben az V. rendű, VI. rendű és VII. rendű terheltek is közreműködtek, esetükben az elkövetési értéket az elsőfokú bíróság alacsonyabb összegben állapította meg.

- [18] A másodfokú bíróság az ügyben az élőfa értéke vonatkozásában bizonyítást vett fel, melynek meghatározására erdőgazdálkodási igazságügyi szakértőt rendelt ki, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság az elkövetési értéket igazságügyi szakértő nyomozás során előterjesztett szakvéleményére, illetve a tárgyalási meghallgatására alapította, azonban élőfa értékének megállapítása nem tartozott a szakértő kompetenciájába.
- [19] A másodfokú bíróság a bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elkövetési érték tekintetében megváltoztatta és akként állapította meg, hogy I., II., III., és IV. rendű terheltek részben V., VI. és VII. rendű terheltek társaikkal 1.511.363 forint értékű élő akácfát tulajdonítottak el, melyben az alkalmi munkásként foglalkoztatott ... V. rendű terhelte 523.017 forint, ... VI. rendű terhelte 988.464 forint, ... VII. rendű terhelte 674.675 forint fa eltulajdonításában működött közre I., II., III. és IV. rendű terheltekkel szándék- és cselekvésszerűségben.
- [20] Az elsőfokú bíróság a II., III. és IV. rendű terheltek terhére megállapított vagyon elleni bűncselekmény alapján a bűnösségüket társtettesként elkövetett lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (5) bekezdés b) pont] állapította meg és ezért a III. rendű terhelte 2 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra, a IV. rendű terhelte 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte, míg a II. rendű terhelte - egy korábbi próbára bocsátás megszüntetésére tekintettel - kábítószer birtoklásának vétsége miatt is - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Kötelezte I., II., III. és IV. rendű terhelte, hogy a ... Önkormányzat magánfél részére a jogerős határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen 5.351.149 forintot, melyből V. rendű terhelttel 1.871.821 forintot, VI. rendű terhelttel 3.537.606 forintot, míg VII. rendű terhelttel 2.414.517 forintot egyetemlegesen kötelesek megfizetni, az ezt meghaladó polgári jogi igény érvényesítését a törvény egyéb útjára utasította.
- [21] A másodfokú bíróság a felvett bizonyítás eredményeként megállapított tényállás alapján a II., III. és IV. rendű terheltek terhére megállapított vagyon elleni bűncselekményt társtettesként elkövetett lopás büntetése [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (4) bekezdés b) pont] minősítette és ... II. rendű terhelte vonatkozásában a szabadságvesztés büntetés tartamát 1 év 10 hónap börtönbüntetésre enyhítette, melynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette (mellőzte a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezésére és megszüntetésére, valamint

a halmazati büntetésre utalást), ... III. rendű terhelt vonatkozásában a szabadságvesztés büntetés tartamát 1 év 10 hónap börtönbüntetésre enyhítette, melynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette, míg ... IV. rendű terhelt esetében a szabadságvesztés büntetés tartamát 2 év börtönbüntetésre, a közügyektől eltiltás tartamát 3 évre enyhítette. A II. és III. rendű terhelt tekintetében mellőzte a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést. A polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezést akként változtatta meg, hogy a ... Önkormányzat magánfél részére megítélt és az I., II., III. és IV. rendű terhelteket kötelező polgári jogi igény összegét 1.453.512 forintra leszállította, melyből V. rendű terhelttel 523.017 forintot, VI. rendű terhelttel 988.464 forintot, míg VII. rendű terhelttel 674.675 forintot egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

- [22] Hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az I. rendű terhelt cselekménye - a fellebbezéssel érintett II., III. és IV. rendű terheltekkel azonosan - enyhébben minősül, azonban az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés az eltérő minősítésre tekintettel sem törvénysértő, így a Be. 349. § (2) bekezdése alapján a büntetés enyhítése nem jöhet szóba.
- [23] A Legfőbb Ügyészség kifejtette, hogy a jogerős ítéletben megállapított tényállás kiterjed az I. rendű terheltre is. Így az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt a lopásként értékelt cselekményét 1.511.363 forint elkövetésre valósította meg az elsőfokú bíróság által megállapított 5.409.000 forint helyett. Ez alapján az I. rendű terhelt vonatkozásában a minősítés törvénysértő, a terhére megállapított bűncselekmény helyesen folytatólagosan, társtettesként elkövetett lopás büntetnének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (4) bekezdés b) pont] minősül.
- [24] A törvényes minősítés alapján az I. rendű terhelttel szemben kiszabott 3 év 6 hónap szabadságvesztés törvénysértően súlyos büntetés figyelemmel arra, hogy azt a bíróság a súlyosabb minősítéshez tartozó büntetési tételkeret, illetve középmérték alapján látta megállapíthatónak. A helyes minősítés alapján irányadó középmérték nem éri el a törvénysértő minősítésből adódó középmérték kétharmadát sem. Lényegében változatlan bűnösségi körülmények mellett a kiindulási alapot jelentő középmérték ilyen mértékű csökkenése a kiszabott büntetés jelentős mértékű csökkentését szükségessé teszi.
- [25] Az alkalmazandó büntetés mértéke tekintetében kifejtette, hogy az ítélet belső arányosságára tekintettel a legszigorúbb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása az I. rendű terhelttel szemben indokolt, különös figyelemmel a különös visszaesői minőségre tekintettel megemelt büntetési tételkeretre. Mindezek tükrében az I. rendű terhelttel szemben a kiszabott 3 év 6 hónap szabadságvesztés büntetésnél lényegesen enyhébb, de a IV. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamánál súlyosabb szabadságvesztés megállapítását tartotta törvényes mértékűnek.

- [26] A fentiek alapján a Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja szerint a Battonyai Járásbíróság 9.B.112/2015/147. számú ítéletét az I. rendű terhelt vonatkozásában változtassa meg, és hozzon a törvénynek megfelelő határozatot.
- [27] ... I. rendű terhelt 2018. december 27. napján kelt beadványában a Legfőbb Ügyészség indítványára észrevételt tett, melyben az enyhébb minősítés alapján a kiszabott büntetés enyhítése mellett érvelt. Enyhítő körülményként jelölte meg, hogy súlyos beteg élettársa (egészségi állapota igazolására kórházi zárójelentést csatolt), rokkant nyugdíjas édesanyja és két kiskorú gyermeke nehéz anyagi körülmények között él.
- [28] Sérelmezte, hogy az eljárás során nem vizsgálták miként kerülhetett a **tanú 1** részére kiadott engedély **II. rendű terhelthez**, továbbá azt sem tisztázták, hogy **tanú 2** melyik földterületet mutatta meg akként hogy ott engedélyezett a surjázás. Kifogásolta, hogy a munkavégzés során senki nem ellenőrizte, hogy melyik területen történik a fakivágás.
- [29] Az I. rendű terhelt 2019. január 2. napján kelt beadványában a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványával egyetértett a kiszabott szabadságvesztés büntetés - az ítélet belső arányosságát szem előtt tartó mértékű - enyhítése vonatkozásában. Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését a bíróság törvénytől utasította el.
- [30] Kifogásolta, hogy mind a nyomozás során, mind a vádban tévesen állapították meg az elkövetési értéket.
- [31] E beadványában is kifejtette, hogy **tanú 2** és **tanú 1**, valamint **tanú 1** és a **II. rendű terhelt** közötti megállapodást nem vizsgálta a bíróság, azonban a tárgyaláson egyértelművé vált, hogy **tanú 2**nek nem volt hatásköre a surjázásra vonatkozó engedély kiadására, így **tanú 2** és **tanú 1** tévedésbe ejtette a **II. rendű terhelte**t és ez eredményezte, hogy a surjázást engedély nélkül, illetve olyan területen végezték, amelyre nem volt engedély kiadva. Részletesen nyilatkozott a terhelt-társak közötti kapcsolatra, amely alapján a II. rendű terhelt kölcsönkérte a tehergépkocsit és a fűrészt.
- [32] Álláspontja szerint az elítélésben a büntetett előéletének is szerepe volt, mert a rendőrök megmondták, hogy „ha otthon maradok visszakerülök, mert elintézik”. Ezt igazolja, hogy rablás, majd lopás és garázdaság miatt is eljárást indítottak vele szemben.
- [33] ... I. rendű terhelt - a korábbi beadványában már részletezett - személyi körülményeire tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát enyhítse.

III.

- [34] ... I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan, míg a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa az alábbiak szerint alapos.
- [35] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely csak a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és a

Be.-ben meghatározott feltételek szerint vehető igénybe.

1.

- [36] A Be. 648. § b) pontjára tekintettel a Be. 649. § (2) bekezdése kimerítő jelleggel felsorolja azokat az eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak.
- [37] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.
- [38] A Be. 608. § (1) bekezdése a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések körét határozza meg. E jogszabályhely d) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.
- [39] A felülvizsgálati indítványt főszabályként a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni [Be. 659. § (2) bekezdés].
- [40] A felülvizsgálattal megtámadott jogerős határozat meghozatalakor hatályos büntetőeljárási törvény az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) volt.
- [41] ... I. rendű terhelt sérelmezte, hogy a „2-8-as büntetési tételű ügyben nem volt érdemi védőm”, továbbá kifogásolta, hogy a vele érdekellentétben álló V. és VI. rendű terhelt védelmét a nyomozati szakban kirendelt védőként dr. ... látta el, aki egyben az ő kirendelt védője is volt.
- [42] A korábbi Be. 46. § a) pontja szerint a büntetőeljárásban védő részvétele kötelező, ha a bűncselekményre a törvény ötévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel. Az I. rendű terhelt vonatkozásában az alapos gyanú tárgyát képező Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bb) pontja alapján az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntetnének büntetési tétele 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés.
- [43] Az I. rendű terhelt védelmének ellátására a nyomozó hatóság védőt rendelt ki az első gyanúsítottkénti kihallgatását megelőzően.
- [44] A felülvizsgálati eljárás alapját kizárólag a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában megjelölt eljárási szabálysértés képezheti, így a nyomozás során esetlegesen elkövetett eljárási szabálysértésre alapítva felülvizsgálatnak nincs helye, mert az relatív eljárási szabálysértésnek minősül.
- [45] A teljesség igényével a Kúria megjegyzi, hogy az I. rendű terhelt 2015. február 16., március 19. és június 8. napján foganatosított gyanúsítottkénti kihallgatásakor a kirendelt védő jelen volt, míg a 2015. február 19. napján lefolytatott gyanúsítottti kihallgatásról a kirendelt védőt szabályszerűen értesítette a nyomozó hatóság, aki nem jelent meg, azonban a korábbi Be. 184. § (2) bekezdése értelmében a jelenléte nem kötelező. Az első gyanúsítottti kihallgatásán kirendelt védőként dr. ... ügyvéd, azt követően dr. ... ügyvéd látta el az I. rendű terhelt védelmét kirendelés alapján.

- [46] Az elsőfokú bírósági eljárás során 2015. november 11., 2016. február 24., április 11., május 23. napján megtartott tárgyaláson mind az I. rendű terhelt, mind pedig a kirendelt védő jelen volt. A 2016. június 13-i tárgyaláson az I. rendű terhelt nem jelent meg, azonban kirendelt védője részt vett ezen az eljárási cselekményen is. A 2016. szeptember 12. napján megtartott tárgyaláson az I. rendű terhelt és kirendelt védője is ott volt, e tárgyalási napot a bíróság kizárólag ítélethirdetésre napolta el.
- [47] A korábbi Be. 322. § (1) és (2) bekezdése szerint ha az ügy bonyolultsága, a határozat nagy terjedelme vagy más fontos ok szükségessé teszi, a határozat meghozatalára és kihirdetésére a tárgyalás nyolc, kivételesen tizenöt napra elnapolható. A határozat kihirdetésének határnapját a tárgyalás elnapolásakor ki kell tűzni. Ha az elnapolt tárgyaláson a vádlott, illetőleg a védő a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, a határozat a vádlott, illetőleg a védő távollétében is kihirdethető. E mulasztás miatt nincs helye igazolásnak.
- [48] A 2016. szeptember 12. napján megtartott tárgyaláson a bíróság az I. rendű terheltet és a kirendelt védőjét is idézte a 2016. szeptember 14. napjára kitűzött tárgyalási határnapra, melyen nem jelentek meg, azonban távolmaradásuk - az idézett törvényi szabályozás értelmében - nem volt akadálya a tárgyalás megtartásának.
- [49] ... I. rendű terhelt kirendelt védőjeként a bírósági eljárás során dr. ... ügyvéd járt el.
- [50] Így az I. rendű terhelt védelmében az elsőfokú eljárásban kirendelt védő járt el, aki a tárgyalásokon - az ítélethirdetésre kitűzött tárgyalás kivételével, melyről a távolmaradása törvényi előíráson alapul - jelen volt.
- [51] ... I. rendű terhelt a kirendelt védő „érdemi” eljárásának hiányát is sérelmezte. A Be. 649. § (2) bekezdése értelmében - eljárási szabálysértés okából - felülvizsgálat alapját a kirendelt védő tevékenysége szakszerűségének, hatékonyságának megítélése nem képezheti.
- [52] A Kúria az iratok alapján megállapította, hogy az I. rendű terhelttel érdekellentétben álló ... V. rendű és ... VI. rendű terhelt védelmét a nyomozás során dr. ... ügyvéd nem látta el.
- [53] Az I. rendű terhelt 2015. február 16. napján foganatosított gyanúsítottkénti kihallgatásán kirendelt védőként dr. ... volt jelen, ezt követően valamennyi gyanúsított ki hallgatásán és az elsőfokú bírósági eljárásban is dr. ... ügyvéd látta el a védelmét kirendelés alapján, így az I. rendű terheltnek a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjára tekintettel a 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapított felülvizsgálati indítványa alaptalan.

2.

- [54] A Be. 648. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel a Be. 649. § (1) bekezdés a)-c) pontja nevesíti azokat a büntető anyagi jogi szabálysértéseket, amelyek a felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak.
- [55] A felülvizsgálat alapvető szabálya, hogy a felülvizsgálati

indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

- [56] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [57] Így a Kúria kizárólag az ítéletben rögzített tények alapulvételével vizsgálhatja, hogy történt-e büntető anyagi jogi szabálysértés.
- [58] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.
- [59] ... I. rendű terhelt a bűnösségének a megállapítását a bíróság bizonyíték értékelő tevékenységének vitatásán és a jogerős ítéletben rögzített tényálláson keresztül támadta, ami - a fentebb kifejtettek értelmében - a törvényben kizárt.
- [60] Mindezek alapján a bíróság nem vizsgálhatta ... I. rendű terhelt védekezésének hitelt érdemlőségét, nem foglalhatott állást abban, hogy a **tanú 2** és tanú 1, valamint a tanú 1 és ... II. rendű terhelt között létrejött megállapodás tartalmának tisztázása érdekében a bizonyítás kiegészítése indokolt-e, továbbá abban sem, hogy a megállapodásokban a surjázásra megjelölt és a II. rendű terhelt részére megmutatott földterületek azonosak-e.
- [61] Így ... I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának az anyagi jogi szabálysértésre alapított része - a fent kifejtettek alapján - a törvényben kizárt.

3.

- [62] A Legfőbb Ügyészség BF.1292/2018/1. számú indítványában, majd a terhelt 2019. január 2. napján kelt beadványában sérelmezte, hogy az I. rendű terhelt által az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezést - melyben a jogorvoslatra nyitva álló határidő elmulasztása miatt is igazolási kérelmet terjesztett elő - a Battonyai Járásbíróság 2017. február 8. napján kelt 9.B.112/2015/163. számú végzésével, illetve a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. június 2. napján kelt és jogerőre emelkedett 4.Beüf.176/2017/2. számú végzésével elutasította.
- [63] A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját abban, hogy a korábbi Be. 66. § (1) bekezdésében írtak alapján az igazolási kérelemről a határidőt megállapító bíróság dönt, kivéve a jogorvoslati határidő elmulasztását, mert ebben az esetben a jogorvoslat elbírálására jogosult határoz az igazolási kérelemről.
- [64] A Be. 648. § csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, továbbá a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja kizárólag a Be. 608. § (1) bekezdésében kimerítő jelleggel felsorolt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét.
- [65] A sérelmezett első- és másodfokú végzés nem ügydöntő határozat, továbbá a hivatkozott eljárási szabálysértés nem tartozik a Be. 608. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértések körébe. Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség átiratában és a terhelt beadványában megjelölt eljárási szabálysértés orvoslása a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

4.

- [66] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.
- [67] A felülvizsgálati eljárásban a Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítéletben megállapított tényállás az irányadó.
- [68] A Battonyai Járásbíróság 9.B.112/2015/147. számú ítéletében megállapított tényállást az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést bejelentő terheltek vonatkozásában - ... I. rendű terheltekre kiterjedően - a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.35/2017/37. számú ítéletében az elkövetési érték vonatkozásában megváltoztatta.
- [69] A felülvizsgálattal érintett ... I. rendű terheltekre vonatkozóan irányadó tényállás szerint ... II. rendű terheltek 2015. január végén megbeszélte **tanú 1** el, hogy **tanú 1** a nevére szóló és a ... Vízmű Kft. által kiállított surjázási engedélyt átadja a II. rendű terhelteknek. Az engedély átadását megelőzően **tanú 1** ... II. rendű és ... III. rendű terhelteknek megmutatta, hogy hol lehet surjázni, és mekkora fákat lehet kivágni, majd átadta a II. rendű és a III. rendű terhelteknek a surjázási engedélyt.
- [70] A surjázási engedély szerint **tanú 1** a surjázást a ... külterületén ... összekötő országos közúttól induló ... város tulajdonában lévő földúton, ahol a várost elválasztó külterületi földterületeket választja el végezheti, oly módon, hogy mindkét oldalon lévő fasorokból azokat a surjákat és faágakat lehet eltávolítani, amelyek a földút ürszelvényébe benőttek, és a közlekedés biztonságát akadályozzák, valamint a munkagépeket a közlekedésükben gátolják, a fasorokból a 6 cm-nél vastagabb fákat nem lehet. Az engedély szerint az ürszelvény magassága minimum 5 méter lehet, a kivágott surjákat és faágakat értékesíteni nem lehet, csak saját felhasználásra **tanú 1** a megadott lakcímen használhatja fel.
- [71] ... I. rendű, ... II. rendű, ... III. rendű és ... IV. rendű terheltek rendszeres haszonszerzésre törekedve, szándék- és cselekvésegységben eljárva 2015. január 31. és 2015. február 6. napja közötti, egymást követő 7 nap alatt és 2015. február 16. napján az általuk munkásnak felfogadott V. rendű, VI. rendű és VII. rendű terheltek-társaikkal és más személyekkel a ... helyrajzi számú területen azért, hogy jogtalanul eltulajdonítsák kivágták, illetve kivágatták a ... Önkormányzat tulajdonát képező fasorból 1,2 km hosszan, a sértett tulajdonát képező 8 cm és 52 cm töátmérő közötti mindösszesen 422 darab 40,20 köbméter fatérfogatú 1.511.363 forint értékű élő akácfát, majd azt a helyszínről elszállítatva ismeretlen helyre értékesítették.
- [72] A jogtalan eltulajdonítás során ... I. rendű, ... II. rendű, ... III. rendű és ... IV. rendű terheltek alkalmi munkásokat is alkalmaztak, mások mellett ... V. rendű, ... VI. rendű és ... VII. rendű terhelteket, akiket a munkálatok során a helyszínre szállítottak, irányítottak, ellenőriztek, és akiknek alkalmanként 4.000-5.000 forint összeget fizettek.
- [73] Az I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű terheltek által eltulajdonított, összesen 1.511.363 forint értékű akácfából ... V. rendű terheltek 523.017 forint, ... VI. rendű terheltek 988.464 forint, míg ... VII. rendű terheltek 674.675 forint értékű fa eltulajdonításában működött közre.
- [74] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállástól eltérően az elsőfokú bíróság ... I. rendű, ... II. rendű, ... III. rendű és ... IV. rendű terheltek által eltulajdonított akácfa értékét 5.409.000 forintban állapította meg és ez alapján ... I. rendű terheltek bűnösségét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bb) pontjára tekintettel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként, jelentős értékre, üzletszerűen elkövetett lopás bűntettében állapította meg. A jogerős ítéletben az I. rendű terheltek terhére megállapított bűncselekmény minősítése törvénysértő.
- [75] Az irányadó tényállásban megállapított elkövetési érték - 1.511.363 forint - alapján a Btk. 459. § (6) bekezdés b) pontja értelmében a vagyon elleni bűncselekmény nagyobb értékre elkövetettnek minősül.
- [76] A Btk. 6. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetettnek minősül, ha az elkövető ugyanolyan

bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el. Az irányadó tényállás alapján az I. rendű terhelt 2015. január 31. és február 6. napja között, valamint 2015. február 16. napján egységes akarat elhatározással, ... Önkormányzat sérelmére követte el a lopási cselekményt, így a cselekménye folytatólagosan elkövetett.

- [77] ... I. rendű terhelt terhelt-társaival szándékegységben rendszeres haszonszerzési célzattal valósította meg a lopási cselekményeket, így az a Btk. 12. § (3) bekezdése és a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja alapján társtettesként és üzletszerűen követte el a vagyon elleni bűncselekményt.
- [78] A Kúria így megállapította, hogy a jogerős ítéletben az I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítése törvénysértő, az helyesen a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja alapján, a Btk. 6. § (2) bekezdése szerint, a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bb) pontjára tekintettel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként, folytatólagosan, nagyobb értékre elkövetett lopás büntette.
- [79] Az I. rendű terhelt különös visszaesőként követte el e bűncselekményt, ezért a Btk. 89. § (1) bekezdése szerint a bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedik.
- [80] A jogerős ítéletben megállapított minősítés alapján a büntetési tétel 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés, melynek felső a különös visszaesői minőségre tekintettel 12 évre emelkedik, így a Btk. 80. § (2) bekezdése szerint a büntetéskiszabás során irányadó középérték 7 év, míg a törvényes minősítés alapján a büntetési tétel 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés, a különös visszaesőkre vonatkozó szabályozás szerint a büntetési tétel felső határa 7 év 6 hónap, a büntetéskiszabás során irányadó középérték pedig 4 év 4 hónap.
- [81] A Kúria következetes gyakorlata szerint a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt felülvizsgálati ok megállapítása tekintetében - a további törvényi feltételek megléte esetén - törvénysértő büntetést eredményez a büntetési tételkereten belüli, de a büntetés kiszabására vonatkozó szabályokat elvi szinten sértő, kirívóan súlyos büntetés is (BH 2014.293.).
- [82] A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját abban, hogy az I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény törvényes minősítése alapján a büntetési tételkeret jelentősen enyhébb, ebből eredően a büntetéskiszabás során irányadó középérték is 7 év helyett 4 év 4 hónap.
- [83] Mindezek alapján a törvényes minősítéshez képest az I. rendű terhelttel szemben a jogerős ítéletben kiszabott 3 év 6 hónap szabadságvesztés a büntetés kiszabására vonatkozó szabályokat elvi szinten sértő, kirívóan súlyos joghátrány.
- [84] A jogerős ítéletben megállapított bűnösségi körülmények körében érdemi változás nem történt, így a Kúria - az ítélet belső arányosságának szem előtt tartásával - az I. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét 2 év 6 hónapra enyhítette.

5.

- [85] A Kúria a Be. 659. § (5) bekezdése alapján hivatalból lefolytatott vizsgálata eredményeként megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróság a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést nem vétett.
- [86] Mindezek alapján a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdés szerint tanácsulésen a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatta és a törvénynek megfelelő határozatot hozott, melyben - a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat egyéb rendelkezésének érintetlenül hagyásával - az I. rendű terhelt vagyon elleni bűncselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés bb) pontjára tekintettel a (4) bekezdés b) pontja

szerint minősülő társtettesként, folytatólagosan, nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett lopás bűntettének minősítette, és az I. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét 2 év 6 hónapra enyhítette.

- [87] A felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költség megállapítása a 18/2018.(VI.18.) IM rendelettel módosított a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII.27.) IM rendelet 1. § (1) és (2) bekezdésére tekintettel a 7. § (3) bekezdésen alapul, melyet a Be. 664. § (1) bekezdése alapján az állam visel.
- [88] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja.
- [89] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. Az ítélet ellen tehát nincs helye fellebbezésnek.
- [90] Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul azzal, hogy - a Be. 656. § (4) bekezdése szerint - az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. március 7.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k.
előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.1287/2018/12. számú ítélete 2019. március 7. napján jogerős.

Budapest, 2019. március 7.

. Katona Sándor s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Lévai Viktória
tisztviselő